

Lité

Kraj: Plzeňský

Správní obvod: Kralovice

Nadmořská výška: 478 m n. m.

Počet obyvatel: 222

Adresa URL: www.obec-lite.cz

Okres: Plzeň-sever

GPS souřadnice: 49.913645N, 13.260738E

První pís. zmínka: 1175 (847 let)

PSČ: 331 52

Historie obce Lité

Kdy ves vznikla známo není, ale v písemných pramenech je Lité poprvé zmíněno již v roce 1175. V darovací smlouvě z toho roku kníže Soběslav podstupuje újezd zahrnující vsi Lité a Lomničku plaskému klášteru.

Ve své bohaté historii bylo Lité v držení několika majitelů, patřila již zmíněnému plaskému klášteru, několik století byla při hradu Bělá, vlastnil ji i rod Lažanských. A právě Karel Maxmilián Lažanský malou ves rozšířil o devět nových chalup, aby podpořil poplužní dvůr, obnovil zašlou vitriolovou huť a nedaleko Litého založil novou osadu Špankov. Rozmach průmyslového podnikání v druhé polovině 19. stol. zasahuje i do života Litého. Vitriolová huť je odkoupena a začleněna do provozů J. Starcka. Po objevení kaolinového ložiska západně od Litého buduje nový majitel dvora Sigfried Klein se svým společníkem plavírnu kaolinu, který těží na svém pozemku nedaleko od Litého při cestě ke Špankovu. V dnešních dobách nám tyto dva významné zdroje obživy obyvatel Litého připomínají už jen zarostlé odklízivé haldy. Zajímavou kapitolou v životě obce byly požáry. Po spálení vsi drancujícími husity zakládají koncem 15. století páni z hradu Bělá na pustině poplužní dvůr. Dalším velkým ohněm byl v roce 1907 požár továrny. Ta byla znovu obnovena a výroba pokračovala. V roce 1933 zachvátil požár ovčín patřící k dvoru. Ten již opraven nebyl a postupem času se rozpadl úplně. Do historie obce se nesmazatelně zapsal požár z února roku 1932. Postupně shořelo 10 stavení ve středu obce. Ač si neštěstí nevyžádalo oběti na životech, škody na majetku byly velké. Některé domy byly znovu vystavěny na původních místech, ostatní postižení si za výrazné pomoci místní samosprávy vystavěli na přidělených pozemcích nové domy na východním okraji obce. Výstavbu pěti nových domů provedla stavební firma p. Hörla ze Špankova. Po druhé světové válce je v obci založeno Strojní zemědělské družstvo, které svým vybavením významně usnadňuje hospodaření místních obyvatel. Za socializace hospodaření vzniká v Litém Společné zemědělské družstvo, které je však v šedesátých letech spolu se zemědělskými družstvy sloučeno pod JZD Mír se sídlem v Horní Bělé. Sloučeny byly i místní národní výbory Lozy, Dolní Bělé a Litého pod správu MNV v Dolní Bělé. Léta následující znamenala pro obec díky iniciativě místních lidí dobu rozvoje. Brigádnickou činností dokázali pro sebe vybudovat zařízení, která v obci chyběla, nebo stávající nevyhovovala. Rok 1970 prodejna potravin se zasedací síní MNV. Rok 1972 požární zbrojnice s klubovnou pro mládež. Rok 1977 koupaliště s hřištěm. Největší brigádnickou akcí líteckých občanů byla stavba pohostinství s tanečním sálem v letech 1986-1988. Všechna díla slouží občanům obce i v současnosti.

